

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032081	de Fene	Fene	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
TMV	Transporte e mantemento de vehículos	CMTMV02	Electromecánica de vehículos automóbiles	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0460	Empresa e iniciativa emprendedora	2021/2022	3	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MERCEDES CALVELO TEIJIDO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión departamento

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

El módulo de EIE pertenece al ciclo de grado medio de Electromecánica de vehículos automóviles, de la familia profesional de Transporte y mantenimiento de vehículos, que se imparte en el IES Fene. El ayuntamiento está situado en la comarca de Ferrolterra. Se trata de un ciclo muy demandado, contando con la colaboración de empresas del sector para la realización de la FCT y con vistas a la posterior colocación del alumnado.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	INICIATIVA EMPREENDEDORA	Trátase de facer un achegamento o concepto de emprendemento e localizar unha idea de negocio relacionada cos seus intereses.	10	10
2	O ENTORNO DA EMPRESA	Nesta unidade trataremos de coñecer tanto o entorno xeral como o máis cercano as empresas	12	15
3	O ESTUDO DO MERCADO	Trataremos de profundizar no mercado e realizarán un plan de marketing para lanzar o produto ou servizo.	12	15
4	A ORGANIZACIÓN DA EMPRESA	Traballaremos os recursos humanos e materiais necesarios para emprender así como a forma xurídica máis acorde a cada caso.	8	15
5	A FINANCIACIÓN DA EMPRESA	Identificarán as fontes de financiación propias e alleas e a documentación necesaria para o seu negocio.	10	15
6	O PLAN DE EMPRESA	Realizarán o documento que recolla os apartados estudados na aula.	11	30

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	INICIATIVA EMPRENDEDORA	10

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector de transporte e mantemento de vehículos.
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito de electromecánica de vehículos automóbiles, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de electromecánica de vehículos automóbiles (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).
A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
A actuación das persoas emprendedoras no sector de transporte e mantemento de vehículos.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito de electromecánica de vehículos automóbiles.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	O ENTORNO DA EMPRESA	12

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.
CA2.3 Identifícaronse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de electromecánica de vehículos automóbiles en función da súa posible localización.
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coa electromecánica de vehículos automóbiles e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.
CA2.8 Identifícaronse, en empresas de electromecánica de vehículos automóbiles, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de electromecánica de vehículos automóbiles: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de electromecánica de vehículos automóbiles: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
A persoa empresarial. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O ESTUDO DO MERCADO	12

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.

4.3.e) Contidos

Contidos
Localización da empresa.
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de marketing.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	A ORGANIZACIÓN DA EMPRESA	8

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.11 Descríbense as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de electromecánica de vehículos automóbiles, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial.
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector de transporte e mantemento de vehículos.
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.
CA3.6 Identifícanse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.
CA3.7 Identifícanse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de electromecánica de vehículos automóbiles tendo en conta a súa localización.
CA3.9 Inclúese no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.

4.4.e) Contidos

Contidos
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal do empresario.
A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

ANEXO XIII
MODELO DE PROGRAMACIÓN DE MÓDULOS
PROFESIONAIS

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	A FINANCIACIÓN DA EMPRESA	10

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
CA4.2 Descríbense as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resúmenes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada coa electromecánica de vehículos automóbiles, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.

4.5.e) Contidos

Contidos
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de electromecánica de vehículos automóbiles.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector de transporte e mantemento de vehículos.
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de electromecánica de vehículos automóbiles: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	O PLAN DE EMPRESA	11

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.

4.6.e) Contidos

Contidos
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Neste apartado facemos alusión os 3 escenarios posibles:

ESCENARIO 1: CLASES PRESENCIAIS: supoñemos que as clases trancorren na aula.

*Plan de empresa: 70%

Valorarase:

- Realización das tarefas correspondentes ao plan de empresa e subida e entornos virtuais.
- Entrega das tarefas correspondentes a cada unidade de traballo según o prazo proposto.
- Utilización correcta da terminoloxía específica.
- Seguir as instrucións formais que se especifican para a presentación do plan.

*Tarefas de aula: 30%

Valorarase:

- Realización e avaliación das tarefas relacionadas cos contidos de cada unidade.
- Participación nos diferentes retos que se propoñen en cada unidade.

Se neste escenario algún alumno ou alumna estivese confinado por positivo por Covid-19 ou por prevención enviaranse as tarefas de xeito telemático.

É imprescindible a entrega do proxecto de empresa para superar o módulo, debendo obter, como mínimo un 5 en cada parte para facer media.

ESCENARIO 2: CLASES SEMIPRESENCIAIS: supoñemos que os alumnos rotan, 50% na clase, 50% na aula e rotan cada semana

*Plan de empresa: 70%

Valorarase:

- Realización das tarefas correspondentes ao plan de empresa que terán que subir a entornos virtuais para ser correxidas e avaliadas.
- Utilización correcta da terminoloxía específica.
- Seguir as instrucións formais que se especifican para a presentación do plan.

*Tarefas de aula: 30%

Valorarase:

- Realización das tarefas relacionadas cos contidos de cada unidade que terán que subir a entornos virtuais para ser correxidas e avaliadas.
- Participación nos diferentes retos que se propoñen en cada unidade.

Se neste escenario algún alumno ou alumna estivese confinado por positivo por Covid-19 ou por prevención enviaranse as tarefas de xeito telemático.

É imprescindible a entrega do proxecto de empresa para superar o módulo, debendo obter, como mínimo un 5 en cada parte para facer media.

ESCENARIO 3: CLASES VIRTUAIS

*Plan de empresa: 70%

Valorarase:

- Realización das tarefas correspondentes ao plan de empresa que terán que subir a entornos virtuais para ser correxidas e avaliadas.
- Utilización correcta da terminoloxía específica.
- Seguir as instrucións formais que se especifican para a presentación do plan.

*Tarefas de aula: 30%

Valorarase:

- Realización das tarefas relacionadas cos contidos de cada unidade que terán que subir a entornos virtuais para ser correxidas e avaliadas.
- Participación nos diferentes retos que se propoñen en cada unidade.

É imprescindible a entrega do proxecto de empresa para superar o módulo, debendo obter, como mínimo un 5 en cada parte para facer media. Terase en conta a disponibilidad de equipos informáticos e/ou conexión a internet por parte dos alumnos. Este último escenario tería que adaptarse á situación sanitaria e as ordes da Consellería de Educación sobre a avaliación.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

O alumnado deberá facer a entrega das tarefas do plan de empresa e as tarefas de aula para poder superar o módulo. O rematar o segundo trimestre deberán entregar o plan de empresa definitivo seguindo as indicacións que terán a súa disposición. Se algún alumno non supera o módulo, durante o terceiro trimestre realizará as actividades de recuperación seguindo o horario elaborado polo centro e terá que entregar tanto o plan de empresa como as tarefas de aula que serán avaliadas.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito á avaliación continua terá que presentarse a unha proba antes da avaliación do segundo trimestre que consistirá en preguntas tipo test e casos prácticos sobre os contidos do módulo, ademais de presentar o plan de empresa. Os alumnos deberán entregar o proxecto empresarial, como requisito imprescindible. A data da proba estará exposta no taboleiro do centro. A nota do módulo será un 50% en cada unha das dous probas (exame e plan de empresa) debendo de obter como mínimo un 5 en cada unha delas para superar o módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O procedemento para facer o seguimento da programación realizarase nas reunións periódicas do departamento, informando das variacións que se poidan introducir na mesma. Na memoria final quedarán reflectidos os posibles cambios producidas e as súas causas, así como posibles suxestións a introducir para o seguinte curso. Polo que respecta á avaliación da práctica docente tratarase nas reunións do equipo docente en función dos resultados obtidos.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo facendo unha serie de cuestións relativas o emprendemento e indagando sobre as características e competencias persoais (principalmente as informáticas), e asistindo a sesión de avaliación inicial na que os demais membros do equipo docente, liderados polo titor, completarán a información de cada alumno sobre as circunstancias académicas e/ou persoais, facendo especial fincapé nos alumnos que presenten alguna dificultade.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Durante o curso, realizaranse actividades de reforzo para os alumnos que non acaden os obxectivos programados. Estas actividades consistirán en exercicios sinxelos que lles axuden a acadar os obxectivos programados.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Educación para a igualdade entre ambos sexos
Educación para a saúde
Educación moral e cívica
Educación ambiental
Educación para o consumo responsable

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Debido as restriccións de aforo pola situación sanitaria non se organizarán charlas e actividades que impliquen a asistencia de outras persoas.

10. Outros apartados

10.1) CONTIDOS NON IMPARTIDOS FOL

Os contidos do módulo de FOL que non foron impartidos durante o curso pasado debido o confinamento poderían tratarse de forma esquemática ao longo dalgunhas unidades do módulo de EIE aínda que os alumnos non serían avaliados dos mesmos.